

8. Napirend

BESZÁMOLÓ az önkormányzat szociális ellátásairól

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc. tv.) és a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet alapján 2022. évben, illetve 2023. évben e beszámoló elkészítéséig igénybevett szociális ellátásokról, valamint településünk lakóinak szociális helyzetéről az alábbi tájékoztatást adjuk.

1. Rászorultságtól függő pénzbeli ellátások

Települési támogatás

A szociális ellátásokról szóló az 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatás nyújtható eseti jelleggel a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy és családja részére, elsősorban az Szoc. tv. 45.§ (4) bekezdésében foglalt esetekben,¹ valamint téli tüzelő vásárlásához, gyógyszerek beszerzéséhez, kórházi ápoláshoz, káresemény bekövetkezéséhez kapcsolódó kiadásokhoz, baleseti sérülésből fakadó kiadásokhoz, bűncselekmény sértettje részére.

A rendkívüli települési támogatás pénzbeli támogatásként vagy természetbeni ellátás formájában is nyújtható. Természetbeni ellátás különösen az élelmiszer, a tüzelősegély, a tankönyv és tanszervásárlás támogatása, a tandíj, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetéséhez nyújtott támogatás.

A rendkívüli települési támogatás összege alkalmanként minimum 1.000 Ft.

Magas gyógyszerköltségekre való tekintettel, vagy gyógyszer beszerzéséhez igényelt rendkívüli települési támogatás abban az esetben nyújtható, ha a kérelmező által igazolt gyógyszer, vagy gyógyászati segédeszköz havi kiadási költsége eléri a családi jövedelem 50%-át, melynek igazolásához a kérelem mellékleteként be kell nyújtani a kérelmező és a családja jövedelmi helyzetére vonatkozó igazolásokat és az eseti vagy havi gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költségéről szóló igazolást.

Rendkívüli települési támogatás polgármesteri vagy képviselői javaslatra, valamint a gyermekek érdekeire való tekintettel a nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, családsegítő javaslatára hivatalból is megállapítható.

A halálesethez, eltemettetéshez igényelt rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet a halál esetet követő 60 napon belül lehet előterjeszteni. Az eltemettetés költségeihez való hozzájárulásként megállapított rendkívüli települési támogatás összege nem lehet kevesebb 30.000 Ft-nál.

A települési támogatást kérő személyek leggyakrabban alacsony jövedelem, betegség, hozzátartozó halála miatt, téli tüzelő beszerzésére hivatkozva nyújtották be kérelmüket.

2022. évben 28 fő részesült települési támogatásban, összesen 1.075 ezer Ft összegben. 2 fő több alkalommal is kapott rendkívüli települési támogatást. A támogatások 14 esetben kérelemre, 21 esetben polgármesteri vagy alpolgármesteri javaslatra kerültek megállapítása.

A legalacsonyabb segély 10.000 Ft, a legmagasabb segély 60.000 Ft összegű volt.

¹ Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak

Tolmács Község Önkormányzatának 2023. évi költségvetésében 2.200 ezer Ft szociális célú keret áll rendelkezésre, melyből rendkívüli települési támogatásként 2023. április 18-ig 6 fő részére 150 ezer Ft került felhasználásra. 2023. évben rendkívüli települési támogatás megállapítása 3 esetben történt kérelem nélkül, javaslatra.

Óvoda- és iskolakezdési támogatás

Tolmács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 52/2022. (VII.26.) számú határozata alapján a 2022/2023. évi tanévkezdéssel, illetve a neveltetéssel kapcsolatos kiadások enyhítésére a képviselő-testület 2022. évben a Tolmács községben lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen Tolmács településen élő óvodás, valamint az általános iskolai és középiskolai oktatási intézmény nappali tagozatán tanulói jogviszonyban állók szülei, illetve eltartói részére az óvoda-, és iskolakezdéssel kapcsolatos kiadások enyhítésére egyszeri rendkívüli támogatást nyújtott a következők szerint:

- óvodás gyermeket nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére gyermekenként egyszeri 10.000 Ft;
- az általános iskolai oktatásban részt vevő tanulót nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére gyermekenként egyszeri 12.000 Ft;
- szak-és középiskola nappali tagozatos oktatásában részt vevő tanulót nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére gyermekenként egyszeri 14.000 Ft

rendkívüli támogatásban részesült.

A támogatást 2022. szeptember 30-ig lehetett kérelmezni az önkormányzati hivatalban. A kérelmek alapján 69 család részére összesen 1.394 ezer Ft támogatás került kifizetésre.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj

Tolmács Község Önkormányzata a képviselő-testület döntése alapján csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2022. és 2023. évi fordulójához.

Az elmúlt évben egy pályázó évi 50.000 Ft összegű támogatása terhelte költségvetésünket.

A 2023. évi fordulóhoz három pályázói kérelem érkezett, akiket a képviselő-testület 10 hónapra havi 5.000 Ft támogatásban részesített. A támogatás az önkormányzat 2023. évi költségvetésében betervezésre került.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer következő fordulójához történő csatlakozásról előreláthatóan szeptember-október folyamán dönt a képviselő-testület.

Szociális célú tűzifa

Tolmács Község Önkormányzata Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 3. melléklet, II. 2.2.1. a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatása jogcímen, a belügyminiszter által kiírt pályázat alapján 36 m³ tűzifa vásárlásához 754.380 Ft összegű vissza nem térítendő támogatásban részesült, melyhez 45.720 Ft összegű önerőt kellett vállalnunk. A szociális célú tűzifa szállításával kapcsolatos kiadások teljes egészében az önkormányzat költségvetését terhelték. A szociális célú tűzifa támogatáshoz így összesen, a támogatáson felül –önerőre és szállítási költségre - 297 eFt összeget kellett biztosítanunk.

A támogatásból megvásárolt tűzifa rászorultak részére történő biztosításának szabályait a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet rögzíti.

A támogatásból megvásárolt tűzifára jogosultak köre a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendeletben került meghatározásra. A rendelet kimondja, hogy a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatás igénybevételeivel vásárolt szociális célú tűzifára

- a) az aktív korúak ellátásában részesülő,
- b) az időskorúak járadékában részesülő,
- c) a lakásfenntartási települési támogatásban részesülő,
- d) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- e) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő,
- f) a háztartásában három vagy több kiskorú vagy eltartott gyermeket nevelő,
- g) a közfoglalkoztatott,
- h) az az egyedül élő nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülő, akinek jövedelme nem haladja meg a havi nettó 150.000 Ft-ot,
- i) a gyermekét egyedül nevelő szülő személy jogosult, feltéve, hogy lakásában a tűzifával történő fűtés lehetséges.

A jogosultak közül az a)-e) pontban meghatározott jogosult előnyt élvez.

A szociális célú tűzifa a rendkívüli települési támogatáshoz rendszeresített kérelem nyomtatványon benyújtott kérelemmel igényelhető. A képviselő-testület kérelem benyújtása nélkül, polgármesteri vagy képviselői javaslatra, a helyi társadalmi és szociális viszonyok ismerete alapján is juttathat szociális célú tűzifát a jogosultak részére.

A szociális célú tűzifára jogosultak közül a támogatásban részesülőkről és a támogatás mértékéről a képviselő-testület határozattal döntött, úgy, hogy háztartásonként legfeljebb 5 m³ tűzifa volt juttatható. Az önkormányzati rendelet értelmében a szociális célú tűzifa juttatásban háztartásonként vagy ingatlanonként csak egy személy részesülhetett.

2022. évben kérelem alapján 29 család kapott szociális célú tűzifát. A támogatottak közül 26 család 1,0 m³ és 3 rászoruló 3 m³ tűzifa támogatásban részesült.

2. Természetben nyújtott szociális ellátások

Köztemetés

A törvény szerint a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben gondoskodik – a halálesetről való tudomásszerzést követő 30 napon belül – a településen elhunyt személy közkölségen történő eltemtetéséről, ha nincs vagy nem lehet fel az eltemtetésre köteles személy, illetve ha az eltemtetésre köteles az eltemtetésről nem gondoskodik.

2022-2023. években – a beszámoló készítéséig - köztemetés nem történt településünkön.

3. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Szociális étkezés

A szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet alapján szociális étkezésben részesülnek azok a rászorulóak, akik önmaguk, illetve önmaguknak és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel legalább napi egyszeri meleg étkezésről nem képesek gondoskodni.

A rendelet szerint szociálisan rászorult a 65. életévét betöltött személy, a rokkantsági nyugdíjas, a baleseti rokkantsági nyugdíjas, a hajléktalan, vagy azon személy, aki egészségi állapota, fogyatékosága, pszichiátriai betegsége vagy szenvedélybetegsége miatt a napi legalább egyszeri meleg étkezést önmaga, illetve eltartottjai részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem tudja biztosítani, és ezt házi orvos vagy szakorvos által kiállított igazolással bizonyítja.

2022. évben átlagosan 6 fő vette igénybe a szociális étkeztetést, mely után 407.000 Ft összegű állami támogatásban részesültünk.

2023. április 18-án 10 fő szociális étkeztetésre való jogosultat tartunk nyilván. A rászorultak közül 9 fő idős (65 év feletti), 1 fő pedig egészségi állapota miatt (rokkantsági ellátott) jogosult a szociális étkeztetés igénybevételére.

Házi segítségnyújtás

A szociális alapszolgáltatások közé tartozik a házi segítségnyújtás. A Szoc. tv. rendelkezése értelmében a települési önkormányzat a gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni, vagyis az önkormányzat kötelező feladatellátásának keretében a gondozási szükséglettel rendelkező személyeket köteles ellátásban részesíteni.

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) a szociális segítségnyújtás körébe tartozó feladatokat.

A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítségnyújtás vagy személyi gondozás indokolt, valamint a napi gondozási szükséglet mértékét.

2022. januárjában 2 fő házi segítségnyújtásra jogosult gondozottat tartottunk nyilván, melyből 1 gondozott tartós kórházi ellátásban részesült, illetve a vírushelyzet miatt 2021. évtől a másik ellátott sem kérte a gondozást. 2022. évben a tartós kórházi ellátásban részesülő le is mondott a házi segítségnyújtást. 2023. évben sem volt házi segítségnyújtást igénylő gondozott, ezért az önkormányzat jelenleg házi gondozót nem foglalkoztat.

Szociális ellátásokat összefoglaló táblázat:

Ellátás neve:	2020.	2021.	2022.
Települési támogatás	1.096 eFt	1.264 eFt	1.075 eFt
Beiskolázási támogatás	868 eFt	914 eFt	1.394 eFt
Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj	-	-	50 eFt
Szociális célú tüzifa	781 eFt	991 eFt	1.052 eFt
Köztemetés	-	-	-
Szociális étkezés (átlag létszám)	9 fő	9 fő	7 fő
Házi segítségnyújtás (átlag létszám)	1 fő	0 fő	0 fő

Tolmács, 2023. április 18.

Tisztelettel:

 dr. Szabó Leticia Ágnes
 jegyző

